

Świat sztuki poznajemy zmysłami? 11.10.2022r.

Co jest sztuką? Tak naprawdę sztuką może być wszystko, co spotykamy w ciągu całego naszego życia. Mówi się nawet, że każdy człowiek może swój twór określić dziełem sztuki i każdy może okrzyknąć się artystą – i to jest prawda. Samodzielna praca każdego dziecka jest dziełem sztuki! Sztuka to wszystko, co otacza nas w życiu, co wychodzi spod ręki człowieka lub natury, a co wzbudza w nas rozmaite emocje. No właśnie – emocje – te są w życiu małego człowieka bardzo ważne. Dlatego też tak ważny jest kontakt małego dziecka ze sztuką.

Sztuka posiada wiele dziedzin, ale dla dziecka kluczowe są : muzyka, taniec, literatura, teatr, film oraz sztuki plastyczne(malarstwo, rysunek). Dlaczego są kluczowe? Ponieważ dziecko ma z nimi styczność już od życia płodowego.

Mówimy tu np. o muzyce, którą włączamy dla dziecka, które jeszcze jest w brzuchu mamy. Według badań dzieci, którym włączana jest odpowiednia muzyka w okresie płodowym rodzą się spokojniejsze i bardziej uważne, mogą nawet szybciej nauczyć się pierwszych słów, mają wyższe zdolności twórcze, intelektualne oraz wrażliwość estetyczną. Dlatego warto zapoznać dziecko z muzyką już na samym początku. Gdy dziecko się urodzi, muzyka dalej powinna być obecna w jego życiu. Chociażby dlatego, że rozwija wrażliwość zmysłową, pobudza proces spostrzegania, koncentrację uwagi, wpływa na rozwój mowy i wzbogacenie słownictwa oraz kształtuje szeroko rozumianą inwencję twórczą. Warto jednak dodać, że muzyka włączana dzieciom powinna być dostosowana do potrzeb i możliwości małego dziecka. Nie odtwarzajmy małym dzieciom utworów, które nie są dostosowane do wieku dzieci, tylko dlatego, że piosenki te są popularne. Jest ogromny repertuar piosenek dziecięcych, które powinien poznać każdy przedszkolak, np. Aida – „Mucha w Mucholocie”, czy Mini Disco – „Kaczuszki”. Co ważne muzyka ma ogromny wpływ na rozwój zmysłu, jakim jest słuch.

Taniec ... dziedzina sztuki, która także jest obecna już od narodzin dziecka. Wyobraźmy sobie, że włączymy piosenkę rocznemu dziecku. Jeśli stoi ono samodzielnie, czy z podparciem, zauważymy, że zacznie się ono poruszać w rytm muzyki. I to są właśnie pierwsze odruchy taneczne – poruszanie się w rytm muzyki. Może na początku to nie będzie profesjonalny taniec. Ale warto zachęcać dziecko do ruchu przy muzyce, ponieważ taniec wspiera zdrowie, wpływa na świadomość własnego ciała, poprawia koordynację ruchową. Dziecko, które tańczy do muzyki, kształtuje również słuch. Na początek warto np. włączyć dziecku proste układy taneczne, które są obecne na popularnym serwisie internetowym – wtedy dziecko ma okazję, by rozwijać zarówno słuch, jak i wzrok. Tak, czy

inaczej, taniec w przypadku dziecka przedszkolnego to głównie ruch przy muzyce, ale jest to **ruch**, który jest niezwykle ważny w rozwoju małego człowieka.

Literatura ... to nic innego, jak wszelkiego rodzaju książki, czasopisma itp. Jednak tak samo, jak w przypadku muzyki, literatura dla dzieci w wieku przedszkolnym powinna być odpowiednio dobrana. Chociażby pod kątem zainteresowań danego dziecka. W całym tym procesie chodzi o to, by czytać dzieciom, jak najwięcej. Po to, aby chociażby rozwijać ich wyobraźnię, poszerzać zasób ich słownictwa, czy chociaż po to, by wyciszyć przed snem. Postarajmy się, aby książki, które wybieramy dla dzieci, były dostosowane do ich wieku, ale także ich zainteresowań. By ta bajka, baśń, czy opowiadanie, nie było zbyt długie i było ciekawe dla naszego dziecka. Małe dziecko na początku słucha, jak mama, czy tata czytają, a więc rozwija swój słuch, ale dziecko 7-letnie zaczyna już samo czytać, zatem kształtuje się u niego również zmysł wzorku. Dlatego też czytanie należy zacząć już od narodzin dziecka, by kształtować w nim chęć kontaktu z literaturą.

Teatr oraz film to dziedziny sztuki równie ważne dla dziecka, dlatego należy umożliwić dzieciom kontakt z nimi już od najmłodszych lat. Jednak trzeba pamiętać o tym, by spektakle teatralne oraz filmy były dostosowane do wieku, potrzeb i możliwości dziecka. Jeśli idziemy z dzieckiem do teatru warto najpierw zapoznać go z zasadami zachowania się w teatrze. Spektakl, który wybieramy, powinien być ciekawy dla dziecka oraz nie może być zbyt długi, by nie zniechęcić małego człowieka. Tak samo z filmem. Jako rodzice, postarajmy się, by treść filmów, które włączamy dziecku była dostosowana do wieku dziecka. Warto, by filmy odtwarzane dzieciom, były edukacyjne i miały walory dydaktyczne. Poza tym, postarajmy się mieć kontrolę nad tym, ile dziecko spędza czasu oglądając telewizję. Wracając do roli teatru oraz filmu, warto zwrócić uwagę na to, że te dziedziny sztuki wpływają na szeroko rozumiany rozwój zmysłu wzroku oraz słuchu.

Sztuki plastyczne czyli wszystko to, co robią małe rączki-rysowanie, malowanie itp. Jest to dziedzina sztuki, którą dzieci mogą tworzyć. I pozwólmy im na to! Pozwólmy na każdą chęć rysowania, czy malowania. Nie dawajmy gotowych szablonów do wypełnienia kolorami tylko dajmy dziecku stworzyć to, co ono samo chce. Możemy zaproponować różne podłoże: białą kartkę a4 lub szary brystol formatu a1. A potem ... dajmy dziecku opisać/omówić, to co stworzyło. Jest to doskonała forma rozwoju zmysłu wzroku. Jeśli włączymy dziecku piosenkę/melodię podczas tworzenia, to będzie to jeszcze lepsza możliwość, gdyż będzie to forma rozwoju zmysłu słuchu. Poza tym, dziecko samo coś tworzy – nie ważne, że my, dorośli nic na tym rysunku nie widzimy. Ważne, że to małe dziecko chciało i zrobiło to samodzielnie. Także reasumując – zachęcajmy dzieci do tworzenia rozmaitych rysunków, malunków po to, by dziecko **tworzyło**.

Świat sztuki poznajemy zmysłami? Oczywiście! I My, jako Rodzice, postaramy się, by to poznawanie sztuki odbywało się poprzez udział wszystkich zmysłów! Dlatego, że zmysły są bardzo istotnym elementem, który pozwala człowiekowi rozwijać się i poznawać świat oraz zapewnia bezpieczeństwo i pomaga przetrwać w każdej sytuacji. Pozwólmy dzieciom widzieć, słyszeć, wąchać, czuć oraz smakować i twórzmy okazję, by miało to związek z szeroko rozumianą sztuką.

Poniżej przedstawiam Państwu zabawę, która łączy literaturę(wiersz) ze zmysłem słuchu oraz węchu: Zabawa z wierszem o zapachach. W miejscach zaznaczonych gwiazdką (*) dzieci wykonują głęboki wdech nosem, a potem powoli wydychają powietrze przez usta. W czasie wdechu usta powinny być zamknięte.

Wiersz E. M. Skorek „Zapachy”

Stoją sobie na półce flakoniki pachnące,

pachną mamy perfumy

niczym kwiaty na łące.

Zapamiętaj ten zapach,

bo na pewno jest warto.

Wciągnij zapach więc noskiem,

wypuść – buzią otwartą.*

Kiedy mama jest w kuchni

i gotuje pyszności,

w całym domu od razu

zapach potraw zagości.

Zapamiętaj ten zapach,

bo na pewno jest warto.

Wciągnij zapach więc noskiem,

wypuść – buzią otwartą.*

Kiedy idziesz na spacer,

mijasz jakąś piekarnię,

zapach świeżych bułeczek

wnet twój nosek ogarnie.

Zapamiętaj ten zapach,

bo na pewno jest warto.

Wciągnij zapach więc noskiem,

wypuść – buzią otwartą.*

Wyszukała i opracowała mgr Justyna Skonieczka